

Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, wat betreft sectorale voorwaarden voor inrichtingen voor het opwekken van elektriciteit door middel van windenergie

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, artikel 5.4.1, 5.4.3, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014, en artikel 5.4.16, ingevoegd bij het decreet van 17 juli 2020.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- Een plan-MER is opgemaakt, conform titel IV, hoofdstuk II, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.
- De kennisgeving heeft ter inzage gelegen van 15 december 2021 tot en met 12 februari 2022.
- Het team Mer vaardigde op 17 mei 2022 richtlijnen uit.
- Het openbaar onderzoek over het ontwerp plan-MER vond plaats van 22 november 2022 tot en met 20 januari 2023.
- Het voorontwerp van besluit is van 22 november 2022 tot en met 20 januari 2023 gepubliceerd op de website van het Departement Omgeving en is gedurende die periode ook ter inzage gelegd. Tijdens die termijn kon elke persoon zijn opmerkingen meedelen.
- De Inspectie van Financiën heeft gunstig advies gegeven op 24 oktober 2022.
- De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen heeft advies 2022-029 gegeven op 24 november 2022.
- De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen heeft advies 2022-029 gegeven op 28 november 2022.
- De Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij heeft advies 2022-22 gegeven op 25 november 2022.
- Het definitieve plan-MER is goedgekeurd door de bevoegde administratie op 21 april 2023.
- Dit ontwerp werd op 31 maart 2023 meegedeeld aan de Europese Commissie, met toepassing van artikel 5 van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij.

- De Raad van State heeft advies xxx gegeven op xxx, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- In een arrest van 25 juni 2020 in de zaak C-24/19 oordeelde het Hof van Justitie dat de VLAREM-voorwaarden van afdeling 5.20.6 (waarin normen zijn bepaald inzake maximale duur slagschaduw, maximale geluidsnormen en waarin voorwaarden met betrekking tot het beperken van de externe veiligheidsrisico's zijn opgenomen) onwettig tot stand zijn gekomen omdat er daarvoor destijds geen plan-MER is opgemaakt. Om de juridische onzekerheid daarover weg te nemen, is het decreet van 17 juli 2020 tot validering van de sectorale milieuvorwaarden voor windturbines aangenomen. Dat decreet geeft aan de Vlaamse Regering de opdracht nieuwe sectorale voorwaarden voor windturbines vast te stellen binnen maximaal drie jaar vanaf de inwerkingtreding van artikel 5.4.16 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, nadat een milieueffectbeoordeling doorlopen is.

- De opmaak van dit besluit en van het daarbij horend milieueffectenonderzoek verliepen parallel. Zo kon de opmaak van dit besluit voortdurend ondersteund worden door tussentijdse resultaten uit de milieueffectrapportage. Het plan-MER bevat een weergave van het verloop van het onderzoek, inclusief het onderzoek van het nulalternatief en het regularisatiescenario. Het regularisatiescenario werd onderzocht naar aanleiding van het arrest nr. 142/2021 van het Grondwettelijk Hof van 14 oktober 2021. Het basisscenario gaat uit van de door artikel 5.4.16 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid gevalideerde sectorale voorwaarden van deel 5, hoofdstuk 5.20, afdeling 5.20.6 van titel II van het VLAREM. Op basis van artikel 5.4.1 van voormeld decreet is de Vlaamse Regering bevoegd om de algemene en sectorale milieuvorwaarden vast te stellen met het oog op het voorkomen en beperken van onaanvaardbare hinder en risico's die inrichtingen of activiteiten kunnen veroorzaken. Indien de voorgestelde set van voorwaarden van de Vlaamse Regering aanleiding zou kunnen geven tot aanzienlijke milieueffecten, zou in het plan-MER een alternatief plan-voorstel uitgewerkt worden. De regels en normen in de buurlanden werden in het plan-MER besproken, alsook het gebruik van eventuele afstandsnormen.

- het ontwerp-plan en ontwerp-plan-MER werden onderworpen aan een openbaar onderzoek en advisering. De verwerking van de inspraak op zowel het ontwerp-plan als het ontwerp van het plan-MER is terug te vinden in twee overzichtstabellen, gevoegd bij zowel het MER als het dossier voor de Vlaamse Regering. De aanpassingen aan het ontwerpbesluit op basis van het onderzoek van de ontvangen inspraak en adviezen, worden samengevat geduid in het Verslag aan de Vlaamse Regering. Ook het ontwerp-plan-MER, inclusief de passende beoordeling, werd waar nodig aangepast naar aanleiding van de wijzigingen van het ontwerpbesluit zodat het plan-MER de te verwachten gevolgen voor mens en milieu van het ontwerpbesluit onderzoekt. De administratie bevoegd voor milieueffectrapportage keurde het voltooide plan-MER goed, het ANB gaf een gunstig advies op de discipline biodiversiteit en de passende beoordeling.

- In de verschillende disciplines werd er geoordeeld dat er 'geen aanzienlijke effecten' aanwezig zijn in het basisscenario. Er zijn dan ook geen milderende maatregelen en ook geen 'alternatief voorstel' nodig. Er werd geen specifieke nood tot monitoring van het plan op planniveau vastgesteld. Er werden enkele vrijblijvende voorstellen onderzocht, doch worden deze binnen de bevoegdheid en beleidsruimte van de Vlaamse Regering momenteel niet weerhouden. Deze kunnen als waardevol beoordeeld worden, maar hebben slechts een zeer lokale doorwerking in welbepaalde specifieke omstandigheden. Dit algemeen formuleren en vastleggen in de sectorale voorwaarden verhoogt de complexiteit van het vergunningsverleningsproces. Eén en ander kan desgevallend worden beoordeeld in het kader van individuele vergunningsaanvragen, waarbij indien nodig – op gemotiveerde wijze - strengere bijzondere voorwaarden kunnen worden opgelegd. Verder onderzoek lijkt bovendien noodzakelijk. Het nulalternatief wordt niet weerhouden vermits het basisscenario meer rechtszekerheid biedt door een uniforme regelgeving aan te bieden i.p.v. een geval tot geval benadering aan de hand van bijzondere voorwaarden. Daarnaast wordt in het plan-MER geconcludeerd dat door het invoeren van de sectorale voorwaarden zoals voorzien in het basisscenario, inclusief de aanpassingen naar aanleiding van het openbaar onderzoek, de milieueffecten minder zullen zijn dan in het nulalternatief. Het aantal gehinderden daalt immers sterk voor de discipline geluid. Voor de discipline mens-gezondheid worden voor het basisscenario op volksgezondheidskundig niveau ook geen aanzienlijke effecten verwacht.

- Op basis van bovenvermelde elementen, de elementen vermeld in het Verslag aan de Vlaamse Regering, de Nota aan de Vlaamse Regering en het goedgekeurde plan-MER, gaat de Vlaamse Regering over tot de goedkeuring van de sectorale milieuvorwaarden voor installaties voor het opwekken van elektriciteit door middel van windenergie.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. In artikel 1.1.2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 2022, wordt in de "DEFINITIES GELUID" onder het opschrift algemeen een definitie toegevoegd, die luidt als volgt:

"- achtergrondgeluid: LA_{95,1h} van het oorspronkelijke omgevingsgeluid".

Art. 2. In deel 5, hoofdstuk 5.20, van hetzelfde besluit, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2019, wordt afdeling 5.20.6, die bestaat uit artikel 5.20.6.1.1 tot en met 5.20.6.4.2, vervangen door wat volgt:

“Afdeling 5.20.6. Installaties voor het opwekken van elektriciteit door middel van windenergie

Subafdeling 5.20.6.1. Toepassingsgebied

Art. 5.20.6.1.1. Deze afdeling is van toepassing op de inrichtingen, vermeld in rubriek 20.1.6 van de indelingslijst.

De bepalingen uit hoofdstuk 4.5 en de bijlage 4.5.1 zijn niet van toepassing met uitzondering van afdeling 4.5.1 en 4.5.6, tenzij het expliciet vermeld wordt in deze afdeling.

Subafdeling 5.20.6.2. Slagschaduw

Art. 5.20.6.2.1. Als een slagschaduwgevoelig object zich bevindt binnen de contour van vier uur verwachte slagschaduw per jaar van de windturbine, wordt de windturbine uitgerust met een automatische-stilstandmodule.

Art. 5.20.6.2.2. De exploitant houdt een logboek bij per windturbine. Dat logboek vermeldt de nodige gegevens om de effectieve slagschaduw voor elk relevant slagschaduwgevoelig object binnen de contour van vier uur verwachte slagschaduw per jaar te bepalen.

De exploitant houdt voor de toezichthouders in het logboek, vermeld in het eerste lid, ook de volgende gegevens bij voor elk relevant slagschaduwgevoelig object binnen de contour van vier uur verwachte slagschaduw per kalenderjaar:

- 1° de lijst van alle relevante slagschaduwgevoelige objecten met hun respectieve Lambertcoördinaten;
- 2° een slagschaduwkalender voor elk relevant slagschaduwgevoelig object in tabelvorm waarin de astronomisch maximaal mogelijke slagschaduwduur voor elke windturbine wordt weergegeven.

De exploitant stelt minstens de eerste twee exploitatiejaren een controlerapport op basis van de gegevens, vermeld in het eerste en tweede lid, op. Dat controlerapport vermeldt ten minste hoeveel effectieve slagschaduw elk relevant slagschaduwgevoelig object binnen de contour van vier uur verwachte slagschaduw per jaar heeft getroffen en welke remediërende maatregelen eventueel zijn genomen.

Art. 5.20.6.2.3. Voor relevante slagschaduwgevoelige objecten in industriegebied, met uitzondering van woningen, geldt een maximum van dertig uur effectieve slagschaduw per jaar, met een maximum van dertig minuten effectieve slagschaduw per dag.

Voor relevante slagschaduwgevoelige objecten in alle andere gebieden dan de gebieden, vermeld in het eerste lid, en voor woningen in industriegebied

geldt een maximum van acht uur effectieve slagschaduw per jaar, met een maximum van dertig minuten effectieve slagschaduw per dag.

Subafdeling 5.20.6.3. Veiligheid

Art. 5.20.6.3.1. Alle windturbines worden geconstrueerd volgens de veiligheidsaspecten van de norm IEC61400 of gelijkwaardig en worden voorzien van de nodige certificaten, tenzij het een erkende testlocatie betreft. De certificaten worden afgeleverd door een geaccrediteerd keuringsorgaan en tonen aan dat voldaan wordt aan de gangbare normen en veiligheidseisen. De turbine is gecertificeerd bij aanvang van de bouw van de turbine.

Art. 5.20.6.3.2. Alle windturbines zijn voorzien van al de volgende systemen:

- 1° een ijsdetectiesysteem dat de turbine automatisch stillegt bij ijsvorming;
- 2° een bliksembeveiligingssysteem;
- 3° een redundant remsysteem;
- 4° een onlinecontrolesysteem, waarbij onregelmatigheden onmiddellijk worden gedetecteerd en doorgegeven aan een turbine eigen controle-eenheid.

Nadat de windturbine is stilgelegd door het ijsdetectiesysteem, wordt een visuele of gelijkwaardige controle uitgevoerd op de wieken. De windturbine wordt niet opnieuw opgestart zonder dat alle ijs van de wieken is verwijderd.

Subafdeling 5.20.6.4. Geluid

Art. 5.20.6.4.1. Geluidsmetingen worden uitgevoerd door een erkende milieudeskundige in de discipline geluid en trillingen, deeldomein geluid als vermeld in artikel 6, 1°, c), van het VLAREL van 19 november 2010. De voormelde erkende deskundige richt zich naar de meetvoorschriften die de Vlaamse minister bepaalt.

Art. 5.20.6.4.2. Tenzij het anders vermeld is in de omgevingsvergunning voor de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit, wordt het specifieke geluid in openlucht in de nabijheid van het dichtstbijzijnde bewoonde gebouw vreemd aan de inrichting of het dichtstbijzijnde woongebied of woonuitbreidingsgebied per beoordelingsperiode beperkt tot de richtwaarde, vermeld in bijlage 5.20.6.1, die bij dit besluit is gevoegd, of tot het achtergrondgeluid, vermeld in punt 3 van addendum R20.1.6, van bijlage 2, die bij het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning is gevoegd: $L_{sp} \leq \text{MAX}(\text{richtwaarde}, LA95)$.

Als men het achtergrondgeluid wil gebruiken om een hogere norm te verkrijgen, bedraagt de afstand van de windturbines tot de woningen meer dan drie keer de rotordiameter.”.

Art. 3. Bijlage 5.20.6.1 bij hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2011 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, wordt vervangen door de bijlage die bij dit besluit is gevoegd.

Art. 4. Dit besluit treedt in werking op 23 juli 2023.

Art. 5. De Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en
Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van XXX tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, wat betreft sectorale voorwaarden voor windturbines

Bijlage 5.20.6.1 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne

Bijlage 5.20.6.1. Richtwaarden voor windturbinegeluid

gebiedsbestemming	richtwaarde voor het specifiek geluid in openlucht in dB(A)		
	overdag	's avonds	's nachts
1° landelijke gebieden en gebieden voor verblijfsrecreatie	44	39	39
2a° gebieden of delen van gebieden, uitgezonderd woongebieden of delen van woongebieden, gelegen op minder dan 500 m van industriegebieden	50	45	45
2b° woongebieden of delen van woongebieden op minder dan 500 m gelegen van industriegebieden	48	43	43
3a° gebieden of delen van gebieden, uitgezonderd woongebieden of delen van woongebieden, op minder dan 500 m gelegen van gebieden voor ambachtelijke bedrijven en kleine en middelgrote ondernemingen, van dienstverleningsgebieden of van ontginningsgebieden, tijdens de ontginning	48	43	43
3b° woongebieden of delen van woongebieden op minder dan 500 m gelegen van gebieden voor ambachtelijke bedrijven en kleine en middelgrote ondernemingen, van dienstverleningsgebieden of van ontginningsgebieden, tijdens de ontginning	44	39	39
4° woongebieden	44	39	39
5° industriegebieden, dienstverleningsgebieden, gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen en ontginningsgebieden tijdens de ontginning	60	55	55
6° recreatiegebieden, uitgezonderd gebieden voor verblijfsrecreatie	48	43	43
7° alle andere gebieden, uitgezonderd: bufferzones, militaire domeinen en de gebieden waarvoor in bijzondere besluiten richtwaarden worden vastgelegd	44	39	39
8° bufferzones	55	50	50
9° gebieden of delen van gebieden op minder dan 500 m gelegen van ontginningsgebieden	48	43	43

die bestemd zijn voor grindwinning, tijdens de ontginning			
10° agrarische gebieden	48	43	43

Opmerking: Als een gebied valt onder twee of meer punten van de tabel dan is in dat gebied de hoogste richtwaarde van toepassing.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van xxx tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, wat betreft sectorale voorwaarden voor inrichtingen voor het opwekken van elektriciteit door middel van windenergie.

Brussel, (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR